

Kirjallinen vastine Martikkalan koulun lakkauttamiseen.

Martikkalan koulun henkilökunta osallistui 19.3.2024 kutsuttuna keskustelemaan kuulemistilaisuuteen Paloisten ja Martikkalan koulun mahdollisesta lakkauttamisesta ja sen vaikutuksista henkilöstöön. Haluamme tuoda tiedoksi asiasta päätöksiä tekeville kantamme asiaan kirjallisessa muodossa aiemmin käydyn keskustelun lisäksi sekä sellaisia seikkoja, jotka mielestämme on otettava huomioon koulun lakkautusta suunniteltaessa.

Koemme, että on tärkeää, että päättäjillä on mahdollisimman paljon tietoa käytössään päätöksiä tehdessä. Jokainen kunnan yksikkö on aina oma kokonaisuus, jonka parhaita asiantuntijoita ovat kyseisen yksikön henkilöstön jäsenet.

Martikkalan koululla on tulevana lukuvuonna oppilasennusteen mukaan 35 oppilasta. Tänä vuonna noin neljäsosa on vieraspaikkakuntalaisia oppilaita. Oppilasennusteesta puuttuvat vieraspaikkakuntalaisten nuoremmat sisarukset. Oppilasennuste sellaisenaan ei kerro todellista kuvaa koulun oppilasmäärästä.

Ymmärrämme, että oppilasmäärä on laskusuunnassa. Tästä huolimatta lukuvuodella 24–25 koululla on tarve vielä kolmelle opettajalle. Oppilasmäärän vähentyessä toimintaa voi jatkaa kahden opettajan ja ohjaajan voimin.

Mielestämme on vaikeaa ymmärtää tätä kiirehdittyä aikataulua, jolle ei mielestämme ole perusteita. Suunniteltu aikataulu tuo mukanaan monia ongelmia, jotka haluamme tuoda teille tiedoksi. Lähes kaikki ongelmat voidaan välttää valitsemalla lakkautuksen ajankohta toisin.

Martikkalassa ja Paloisilla on käytössä yhdysluokkaopetuksen myötä vuorokurssijärjestelmä. Tämä tarkoittaa sitä, että joissain oppiaineissa opiskellaan vuorotellen parittomien (1. lkö, 3.lk ja 5.lk) ja parillisten (2.lk, 4.lk ja 6.lk.) vuosikurssien sisältöjä. Näitä oppiaineita, joissa edetään vuorokurssiperiaatteella, ovat ympäristöoppi, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto / elämäkatsomustieto, musiikki ja kuvataide. Myös valinnaisaineiden määrä on vaihdellut viides- ja kuudesluokkalaisilla yhdestä kahteen tuntia viikossa.

Tällä hetkellä Martikkalassa yhteensä 15 oppilasta, jotka opiskelevat eri tahtiin Matin ja Liisan koulun oppilaiden kanssa. Esimerkiksi tänä vuonna 5–6-luokassa opiskellaan kuudennen luokan ympäristöopin ja historian sisältöjä.

Oppilas ei voi siirtyä yläkouluun, mikäli ei saa opiskeltua kaikkien vuosiluokkien 1–6 mukaisia sisältöjä. Mikäli Martikkalan koulu lakkaa jo syksyllä, on tulevissa kouluissa ratkaistava opetuksen järjestäminen näille oppilaille, jotka ovat edenneet vuorokurssijärjestelmän myötä poikkeuksellisessa järjestyksessä. Myös tuntimäärien ero joissakin oppiaineissa viidennen ja kuudennen luokkien välillä aiheuttaa ongelmia.

Opetuksen järjestämisestä näille oppilaille aiheutuu välttämättä ylimääräisiä kuluja opettajien tuntipalkkioiden myötä, mikäli koulun toiminta lakkaa jo ensi syksynä. Jos ajankohta valitaan toisin, vältetään näiltä ongelmilta. Mahdollisen lakkautuksen ajankohta on valittava siten, että vuorokurssijärjestelmä ei aiheuta ylimääräisiä järjestelyjä opetuksen järjestämiseen tulevissa kouluissa. Pedagogiset perusteet puoltavat lakkautuksen lykkäämistä ainakin vuodella.

Tiukka aikataulu aiheuttaa kouluille myös muita ongelmia. Mikäli päätös koulujen sulkemisesta tulee 15.4., on koulua jäljellä 32 koulupäivää mukaan lukien todistusten jakoon varattu lauantai.

Miten varmistetaan oppilaiden turvallinen siirtyminen uusiin kouluihin? Esimerkiksi yläkouluun siirtyvien kuudennen luokan oppilaiden siirtymistä on valmisteltu jo alkuvuodesta lähtien. Yläkoulun henkilökuntaa vierailee kouluilla ja oppilailla on erilaisia tutustumiskäyntejä yläkoululla. Tämä siitäkkin huolimatta, että he ovat alakoulun vanhimpia ja tietävät siirtyvänsä lukuvuoden päätteeksi yläkouluun.

Liian lyhyt valmistelu-aika siirtymiseen ei ole kohtuullista, kun puhutaan kuudesluokkalaisia huomattavasti nuoremmista, esimerkiksi ykkösluokkalaisesta tai esikoululaisesta. Onko sivistystoimi selvittänyt tutustumismahdollisuuksia vieraspaikkakuntalaisten tuleviin kouluihin, mikäli koulu ei ole Lapinlahdella? Onko huoltajilla tarpeeksi aikaa reagoida muutokseen?

Mattiin ja Liisaan tulisi tulevana vuonna kolme vitosluokkaa. Luokkajaossa tulee ottaa huomioon tasa-arvoisuus. Onko reilua hajottaa ainoastaan Martikkalan koulun oppilaat eri luokkiin, vai onko kaikki luokat jaettava uusiksi? Miten kaverisuhteiden jatkuvuus tuetaan?

Lakkautuksen perusteiksi meille on esitetty muun muassa koulurakennukseen vaadittavia suuria investointeja. Ymmärrämme, että koulumme oppilasmäärä laskee ja jossain vaiheessa koulun toiminta tulee lakkaamaan. Investointien todellinen tarve on mietittävä koulun tulevaisuus huomioiden. Martikkalan koulu pystyy mielestämme toimimaan vielä usean lukuvuoden ajan ilman suuria, meille esitettyjä, investointeja.

Emme kaipaa sisäpintojen remontoitua tai ulkoilun maalausta. Koulullamme on jo nyt terve sisäilma sekä turvalliset ja toimivat tilat opetuksen järjestämiseen. Pärjäämme tällä, mitä meillä on. Hyödynnämme paljon lähiympäristöä, kuten Väisälänmäen upeita kansallismaisemia ja koulumme upeaa metsää sekä piha-aluetta.

Martikkalan koulun toimintatapoihin kuuluu yhdessä toimiminen läpi eri luokka-asteiden. Yhdessä toimiminen on meille luontevaa, jatkuvaa ja hedelmällistä. Isot ovat tottuneet toimimaan pienten kanssa ja huolehtimaan heistä. Pienet uskaltavat kysyä isoilta apua. Kaikki oppilaat ja opettajat tuntevat toisensa nimeltä. Tämä mahdollistaa sen, että me aikuiset pystymme huomaamaan ja puuttumaan kiusaamiseen ja lasten pahoinvointiin nopeasti. Yhteistyö huoltajien kanssa on todella hyvin toimivaa. Huoltajat haluavat olla mukana koulun toiminnassa. Kasvatuskumppanuus kodin ja koulun välillä toimii erinomaisesti.

Olemme välttyneet useilta isojen koulujen ongelmilta. Meillä ei ole ongelmia kännykän käytön suhteen. Meillä ei ole ongelmia päihteiden suhteen. Oppilaamme liikkuvat välitunneilla. Kiusaamiseen ja pahaan oloon puuttuminen on helpompaa. Opetushenkilökuntamme on pätevää ja sitoutunut yhteisiin arvoihimme.

Koulumme on lapselle hyvä ja turvallinen paikka kasvaa.

Ehdotuksemme on, että koulujen lakkauttamista lykätään. Palveluverkkoselvityksen osalta ehdotamme alkuperäiseen suunnitelmaan palaamista.

Mikäli kouluja lakkautetaan, on oppilaille, huoltajille ja kouluille annettava riittävä aikataulu, joka mahdollistaa oppilaiden turvallisen siirtymisen uuteen kouluun, kotiväen arjen uusiksi suunnittelun, sekä koulujen koulun toimintojen tehokkaan alasajon ja sujuvan siirtymisen vuorokurssien pedagogiikka huomioiden.

Lapinlahdella 22.3.2024

Antti-Matti Tikkanen

Martikkalan koulun rehtori